

αί νεάνιδες ανεφώνουν ἐν ἀγαλλιάσει ὦραϊον
πράγμα! καὶ ἐκρότου τὰς χεῖρας.

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΝ ΚΑΛΕΝΔΑΡΙΟΝ

Ἰανουάριος.

Περὶ τὰς ἀρχὰς τούτου τοῦ μηνὸς ἡ ἡμέτερα
Γῆ εὐρίσκεται εἰσέτι πλησιέστατα σχεδὸν τοῦ
Ἥλιου, τουτέστιν ὑπὲρ τὰς 600,000 μιλίων ἐγ-
γύτερον ἢ κατὰ τὸν μῆνα Ἰουλίον. Φαίνεται δὲ
λίαν παράδοξον πῶς, ἐνῶ ἡ Γῆ εἶνε πλησιέστερα
πρὸς τὸν Ἥλιον κατὰ τὸν Ἰανουάριον ἢ κατὰ
τοὺς θερινούς μῆνας, τὸν μὲν χειμῶνα ἔχομεν
ψύχος, κατὰ δὲ τὸ θέρος θάλλπος. Ἄλλ' ἐὰν κατὰ
τὸν χειμῶνα—ἰσταμένου τοῦ Ἥλιου τόσον πλη-
σίον ἡμῶν—διήρκει ἡ ἡμέρα ἐπὶ τοσοῦτον ἐφ' ὅ-
σον καὶ κατὰ τὸ θέρος, τότε ἡ θέρμανσις τῆς
Γῆς κατὰ τὸν Ἰανουάριον θά ἦτο πράγματι με-
γαλειτέρα ἢ κατὰ τὸν μῆνα Ἰουλίον· τοῦτο
δ' ἀκριβῶς συμβαίνει εἰς τὸ Νότιον ἡμισφαίριον,
οὐτινος οἱ κάτοικοι ἔχουσι θέρος ὅτε παρ' ἡμῖν
εἶνε χειμῶν. Παρ' ἐκείνοις λοιπὸν τὸ θέρος συμ-
πίπτει ὅτε ἡ Γῆ εἶνε ἐγγύτατα πρὸς τὸν Ἥλιον·
ἐπομένως ἐκεῖ ἀληθῶς ὁ Ἥλιος διαδίδωσι πε-
ρισσοτέραν θέρμανσιν ἢ κατὰ τὸ θέρος ἡμῶν. Ἐ-
περος δὲ λόγος τῆς μὴ πολλῆς θερμάνσεως τῆς
Γῆς ὑπὸ τοῦ Ἥλιου ἐν καιρῷ χειμῶνος εἶνε καὶ
ὅτι αἱ ἀκτῖνες τοῦ Ἥλιου πίπτουσι συγκριτικῶς
πλαγιώτερον ἢ κατὰ τὸ θέρος.

Κατὰ τὰς ἐσθρινὰς ὥρας τῆς 3 Ἰανουαρίου συμ-
βαίνει ἀξιοθέατον φαινόμενον, δηλονότι ἡ ἐπικά-
λυψις λαμπροτάτου τινὸς ἀστέρος ὑπὸ τῆς Σε-
λήνης. Ὡς γνωστὸν ἡ Σελήνη κινεῖται ἐν τῷ
οὐρανῷ ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς ὑπὸ τοὺς ἀ-
στέρας. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη εἶνε πλησιέστερα πρὸς
τὴν Γῆν ἢ οἱ ἀστέρες, συμβαίνει νὰ διέρχηται
ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἔμπροσθέν τινος αὐτῶν,
ὄνπερ ἐπικαλύπτουσα ἀποκρύπτει ἐπὶ τινα χρό-
νον ἀπὸ τῶν ὄψεων ἡμῶν. Ἐκ τῶν λαμπροτέρων
ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ τῶν καλουμένων ἀστέρων
πρώτου μεγέθους δύνανται νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ
τῆς Σελήνης 4 μόνον, τῶν λοιπῶν εὐρισκομένων
εἰς μέρος τοῦ οὐρανοῦ θόλου ἔνθα ἡ Σελήνη,
κατὰ τὴν περι τὴν Γῆν περιφορὰν τῆς, δὲν ἐξι-
κνεῖται. Εἰς τούτους τοὺς ἀστέρας ἀνήκει ὁ Βα-
σιλικός (Regulus), ὁ ὠραιότερος ἐν τῷ ἀστε-
ρισμῷ τοῦ μεγάλου Λέοντος, ὅστις καλύπτεται
ὑπὸ τῆς Σελήνης περὶ τὰς 3 ὥρας τῆς νυκτὸς
τῆς τρίτης Ἰανουαρίου.

Ὁ ἀστεροεῖς οὐρανὸς δέικνυται κατὰ τὰς νύ-
κτας τοῦ Ἰανουαρίου ἐν ὅλῃ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ
αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν βεβαίως τυγχάνῃ ἐμποδῶν νέ-
φος τι, ἢ τὸ φῶς τῆς Σελήνης καθιστᾷ τοὺς μι-
κροτέρους ἀστέρας ἀοράτους. Μεταξὺ τῶν κατὰ
τοῦτον τὸν χρόνον ὀρατῶν ἀστερισμῶν ἄξιος πα-
ρατηρήσεως εἶνε ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ὠρίωνος.
Οὗτος ἀποστέλλει τὴν νύκτα περὶ τὴν ἐνάτην

ὥραν πρὸς τὸ μεσημβρινοδυτικὸν μέρος· ἀνω-
τέρω δὲ πρὸς τὸ ἄκρον ἀναφαίνεται ὁ Ταῦρος
μὲ τὸν λαμπρὸν ἐρυθρὸν ἀστέρα του Ἀλδεβα-
ράν· ἔτι δυτικώτερον ἀπαυγάζει τὸ ἀστρῶν
σύστημα τῶν Πλειάδων, ἐν ᾧ ὁ ὀξυδερκῆς ὀ-
φθαλμὸς δύναται νὰ διακρίνῃ 6 ἕως 7 σποράδας
ἀστέρας, ἐνῶ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τῶν ἀστρονό-
μων ὄρῳνται πλέον ἢ ἑκατὸν ἀστέρες διάφοροι
τὴν στίλβην. Ἐὰν δὲ τις ἀτενίζων πρὸς τὰς
Πλειάδας σκεφθῇ ὅτι ἕκαστος τούτων τῶν ἀ-
στέρων εἶνε εἰς ἥλιος ὅπως ὁ ἡμέτερος Ἥλιος,
καὶ ὅτι αἴτιον τῆς μικρᾶς αὐτῶν λαμπηδόνος
εἶνε τὸ ἄμετρον καὶ καταπληκτικὸν διάστημα
τὸ χωρίζον αὐτοὺς ἀφ' ἡμῶν, ὀφείλει νὰ πιεσθῇ
ὅτι ἔχομεν ἐνώπιον ἡμῶν ἐν μικρῷ τὴν εἰκόνα
τοῦ μεγαλείου Σύμπαντος, ἔνθα οἱ διεσκεδασμέ-
νοι ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Πλάστου ἥλιοι πορεύον-
ται πρὸ μυριάδων αἰώνων τὸν σταθερὸν καὶ ἀ-
μετάβλητον, ὠρισμένον δρόμον των.

Π. Κ.

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓ. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Τὸ Γενάρη τὸ φεγγάρι, ἥλιος τῆς ἡμέρας μοιάζει.
Διὰ τὸ αἶθρον τῶν νυκτῶν.

*

Γενάρη μῆνα κλίθευ, φεγγάρι μὴν ἔεταζης.

Ὡς γνωστὸν, ὅταν κλαδεύωσιν ἢ ἐνοφθαλμίζωσι
δένδρα οἱ ἡμέτεροι γεωργοὶ θεωροῦσιν ἐκ δεισι-
δαιμονίας ἀπαραίτητον νὰ συμβουλευθῶνται τὰς
φάσεις τῆς Σελήνης. Ἡ παροιμία διδάσκει ὅτι
τοιαύτη πρόνοια εἶναι περιττὴ κατὰ τὸν Ἰανουά-
ριον. Λέγεται καὶ ἄλλως:

Τὸν Γενάρη κόψε βέργα, καὶ φεγγάρι μὴ γυρεύης.

Καὶ:

Κόψε ξύλο τὸ Γενάρη
καὶ μὴ καρτερῆς φεγγάρι.

*

Ὅποιος θέλει νὰ βαμβακώσῃ,
τὸ Γενάρη νὰ ὀργώσῃ.

Διὰ τὴν σπορὰν τοῦ βράμβακος ὁ ἀγρὸς πρέπει
νὰ ἀροτριάται κατὰ τὸν Ἰανουάριον.

*

Τοῦ Γενάρη τὸ ζευγάρι,
διάβολος θεὸς νὰ τὸ πάρῃ.

Ἄνωφελῆς καὶ παράκαιρος εἶναι ἡ ἀροτρίασις
κατὰ τὸν Ἰανουάριον.

*

Ἄν τὰ Φῶτα φωτερὰ,
καὶ τὰ Λαμπρὰ σκοτεινὰ,
χαρὰ ἔς τὸν βοῦν καὶ ἔς τὸν ζευγάν.

Ἄν κατὰ μὲν τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανίων ὁ
καιρὸς ἦ εὖδιος, κατὰ δὲ τὸ Πάσχα βροχερὸς,
τὸ ἔτος ἔσεται εὐφορον καὶ εὐτυχές.* Καὶ ἄλλως:
Καὶ τὰ Φῶτα φωτερὰ καὶ τὸ Πάσχα βροχερὸν,
ὄλος ὁ κόσμος χαίρεται καὶ ἡ Κρήτη καμαρώνει.

*
Κόττα, γῆνα τὸ Γενάρη,
καὶ παπὶ τὸν Ἀλωνάρη.

Ὁ Ἰανουάριος εἶναι ἡ καταλληλοτάτη ἐποχὴ
διὰ νὰ φάγη τις ὄρνιθας ἢ χῆνας, ἐν ᾧ διὰ τὰς
νήσσας ὁ Ἰούλιος. — Παραπλησίαι εἶναι καὶ ἡ ἀ-
κόλουθος :

* Ὄρνιθα τὸ Γενάρη,
κέφαλον τὸν Ἀλωνάρη.

Κέφαλος, ἰχθύς συνηθέστατος ἐν Ἑλλάδι, τοῦ
εἶδους τοῦ καλουμένου ἐπιστημονικῶς Mugil
cephalus.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΖΥΓΟΥΣ

Μὴ ἀστεΐζεσαι μετὰ τῆς συζύγου σου ἐπὶ ἀν-
τικειμένων δυναμένων νὰ προσβάλωσι τὴν φιλο-
τιμίαν τῆς, καὶ ἐνθυμοῦ ὅτι ταμιεύει αὕτη εἰς
τὴν καρδίαν τῆς πᾶσαν λέξιν ἣτις ἐξέρχεται
ἐκ τοῦ στόματός σου. Ποτὲ μὴ τῇ ἀναφέρῃς ἄλ-
λης γυναικὸς ἀρετὰς, ὅπως τῇ ἐνθυμήσῃς ἐδικὰ
τῆς σφάλματα. Μὴ τῇ προσάπτῃς ποτὲ ἀτομικὰ
τῆς ἐλαττώματα· διότι ἂν ἦνε εὐαίσθητος, τῇ
ἀνοίγεις πληγὴν δυσίατον. Μὴ ἀμελεῖς τὰς ὀφει-
λομένας εἰς τὴν σύζυγόν σου περιποιήσεις ἐνώ-
πιον ἄλλων, διότι τοῦτο προσβάλλει τὸ αἶσθη-
μα τῆς ἀξιοπροσπείας τῆς, καὶ οὔτε σὲ σέβεται,
οὔτε σ' ἀγαπᾷ τότε ὅσον πρὶν. Μὴ τὴν ἐπι-
πλήτῃς ἐνώπιον τρίτου, διότι ἡ φιλοτιμία τῆς
δὲν θέλει τῇ ἐπιτρέπειν ἄναγνωρίση τὸ λάθος
τῆς. Μὴν ὀμιλεῖς πρὸς τὴν γυναῖκά σου περὶ
τοῦ κάλλους καὶ τῶν μεγάλων πλεονεκτημάτων
ἄλλων γυναικῶν. Ἄν θέλῃς νὰ εὐρίσκῃς εὐχαρί-
στησιν ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ σου, διάτρυθε τὰς ἐσπέ-
ρας σου ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ οἴκου σου. Ἄλλὰ
μὴ εἶσαι σκυθρωπὸς καὶ σιωπηλὸς εἰς τὸν οἶκόν
σου, ἀλλαχοῦ δὲ εὐθυμὸς καὶ ὀμιλητικὸς.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ

Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου Δυμά, υἱοῦ.

Α'

Παιδί, πουλάκι ἐπίασες τοῦ χάμπου εὐτυχισμένο,
καὶ σ' ἐπίασα ! * εἰς τὴν χαρὰ φωνάζεις τὴν τρελλή σου.
καὶ κλαίει τώρα 'ς τὸ κλουβί, τὸ μαυρὸ, σκλαδωμένο,
καὶ πέρνει τὸ παράπονον τραγοῦδι ἡ ψυχῆ σου. . .

* Ἀπὸ καιρὸ τὸ μάτιας 'στὴν ἀνθηρὴ φωλιά του,
καὶ τὴ φωνὴ του ἀκούεις ' ποῦ στῶγει παραδύσει,
Ἐξαπλωμένο, ἄφωνο, 'ς τὸ δένδρον ἀποκάτου,
Γιὰ νὰ μὴ τύχη καὶ σὲ 'δῆ καὶ τὴ σκλαβιά γλυτώσῃ. . .

* Ἄχ, τὸ πολὺ ὡς αὔριο θ' ἀκούσ τὸ λάλημά του·
καὶ γιὰ χαρὰ τόσο μικρὴ ἢ γνῶμη ἢ σκληρὴ σου,
καὶ μέσ' ἀκόμη 'ς τὸ κλουβί τοῦ κόφτης τὰ φτερά του,
Νὰ μὴ πετάξῃ ποῖδ' ἠγλά ἀπὸ τὴν κεφαλὴ σου !

Πῶς νὰ τὸ βλέπῃς ἡμπορεῖς ἀπελπισιὰ γεμάτο,
τὸ βῆμας του τ' ἀδύνατο 'ς τὸ σῦρμα νὰ 'ματώνῃ,
Νὰ τρέχῃ εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας ἐπάνω, κάτω,
Μὲ τέτοια ὀλιθερὴ φωνή; Αὐτὸ σὲ ξεφαντώνει ; . .

καὶ ὅμως τὸ μικρὸ κλουβί τὰ χέρια σου στολίζου.
Μὲ τοὺς παλῆρους καὶ πρώτους τοῦ συντρόφους, μὲ λουλούδια·
Μὰ ὅλ' αὐτὰ τοῦ λειθαδίου τ' ἀγέρι δὲν ἀξίζουν,
οὔτε 'σὲ λόγγου φύλλωμα τὰ βραδυνὰ τραγοῦδια.

Δὲ 'ξέρεις ὅτι προσευχὴ καὶ λειτουργιὰ καλοῦνε
τὸ λάλημα μικροῦ πουλιοῦ ποῦ φέρνει ὁ ἀγέρας;
Ἄχ, τὰ μικρά του ἀπὸ σὲ τὸν σκλάβο σου ζητοῦνε·
Γιὰ σὲν αὐτὸ εἶναι πουλί, ὅμως γι' αὐτὰ, πατέρας !

Πατέρες εἶν' καὶ τὰ πουλιὰ καὶ τοὺς 'δικούς μας 'μοιάζουν·
εἰς τὰ μικρά τους νὰ πετοῦν μαθίζουν 'στὸν ἀγέρα,
Κάθε ἡμέρα ποῦ περνᾷ, τὸν Πλάττη νὰ δοξάζουν,
καὶ μὲ τραγοῦδια συμβουλαῖς τοὺς δίδουν νύχτα 'μέρα !

B'

καὶ κατεβαίνουν τὴν αὐγὴ ἀπ' τῆ ζεστῆ φωλιά τους,
Νὰ 'βροῦν σπειράκι σιταρίου νὰ θρέψου τὰ μικρά τους·
Νὰ μεγαλώσουν, νὰ γενῆ τὸ ἀπαλό τους χνοῦδι
Δυὸ ταξειδιάρικα φτερά, καὶ ἡ φωνὴ τραγοῦδι . . .

Κάθε πουλάκι ὁ θεὸς τὸ εὐλογεῖ· τοῦ δίνει
τὸ σιταράκι ' ποῦ 'στὴ γῆ ὁ θεοιστὴς ἀφίνει·
Γιὰ ὅλα ὁ καλὸς θεὸς ἀπὸ 'ψηλά φροντίζει·
καὶ τὴν μικρότερη φωλιά μ' ἀγάπη τὴν στηρίζει !

* Ἔρεις γιατί ὁ σκλάβος σου σὲ φεύγει καὶ φωνάζει,
Κ' ἔξαφνα γιατί στένεται, προσέχει καὶ στενάζει ;
Ἄχ, τὰ μικρά του π' ἄφῃσε ἀκούει νὰ τοῦ λένε·
"Ἐλα πρὶν ἀποθάνουμε, πατέρα μου," καὶ κλαίει. . .

Κλεισμένο δὲν ἔμπορεῖ τροφὴν νὰ φέρῃ 'στὴ μητέρα,
Γιὰ νὰ τὰ θρέψῃ 'ς τὴν φωλιά ποῦ μένει νύχτα 'μέρα,
καὶ τὰ μικρά τῆς μ' ὅλη τῆς τῆ ζέσει δὲν θὰ ζήσουν·
Τί κρίμα ν' ἀπελάνουε πριχοῦ νὰ κελαδήσουν !

Παιδί, τὸ βόδο μύριζε μὰ 'πάνω μὴν ἀπλώνῃς,
καὶ τὸ πουλάκι ἀκούε χωρὶς νὰ τὸ σκλαδῶνῃς !
Γιὰτὶ ἀπ' ὅλα μοναχὰ τὸ ἐδικὸ μας γέρι,
Κι' ὅταν χαιδεῖται μαλακὰ κακὸ νὰ κἀν' ἔρει. . .
Ἰανουάριος, τοῦ 1877.

ΑΧΙΑΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Αἱ ἀξιολογώταται ἀρεταὶ καὶ τὰ σπανιώ-
τατα πλεονεκτήματα οὐδεμίαν ἔχουσι χάριν,
μόλις φαίνονται, ἢ δυσκόλως ἐκτιμῶνται ἄνευ
τῆς ἐξωτερικῆς κομψότητος τῶν τρόπων καὶ τῆς
ἀρμοδίου πρὸς ἕκαστον συμπεριφορᾶς. Αὕτη συ-
σκιάζει ἐνίοτε πολλὰ ἐλαττώματα, ὁμοιάζει δὲ
κατὰ τοῦτο πρὸς χρύσωσιν, ἣτις καλύπτει ξύλα
καὶ λίθους καὶ εὐτελέστατα μέταλλα.

* * Οὐδεὶς ἀκαιρῶς σιωπήσας μετενόησεν, ἀ-
καιρῶς δὲ λαλήσαντες μετενόησαν πολυπληθεῖς.
Εὐκόλον μὲν εἶνε νὰ ἐξαγγείλῃ τις τὸ σιωπηθῆν,
ἀλλὰ τὸ ν' ἀναλάβῃ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἄπαξ ἐξέ-
φρασεν, ἀδύνατον.

* * Ἡ εὐθεῖα γραμμὴ δὲν εἶνε πάντοτε ἡ
συντομωτέρα. Ὁ Καθούρ ὠδήγησεν εἰς Ῥώμην
τὸ Πεδεμόντιον διὰ τῆς Κρμαίας.

* * Ὅπου ὁ λαὸς εἶνε ἀπαθὴς, ἐκεῖ αἱ κυβερ-
νήσεις εἶνε διεφθαρμένα.

Ἀρχαῖός τις ἐδογματίσει, λέγων· Δύο εἶνε τὰ
ἐναντιώτατα πρὸς εὐβουλίαν· τάχος τε καὶ ὀργή.